

**РОЗВИТОК ОРГАНІЧНОГО СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА
В УКРАЇНІ: РЕАЛІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ**

Колотій В. Ю.

здобувач вищої освіти ОС «Бакалавр»
Полтавський державний аграрний університет
Науковий керівник: Єгорова О.В., к.е.н., доцент

В Україні, як і в світі в цілому, серйозне занепокоєння з екологічної точки зору викликає стан агроєкосистем – погіршилися родючість ґрунтів, якість продукції рослинництва та тваринництва, стан навколишнього середовища в цілому. Ці проблеми спонукають до розвитку органічного сільського господарства. Більшість вчених відмічають активний розвиток цієї галузі в Україні та світі, що відбувається незважаючи на певні економічні та екологічні проблеми, та перспективність її розвитку.

Органічне (екологічне, біологічне) сільське господарство – це форма сільського господарства, при якій синтетичні добрива, пестициди, регулятори росту рослин та кормові добавки свідомо мінімізуються. Це виробнича система, яка підтримує ґрунт, екосистеми та здоров'я людини. При веденні органічного сільського господарства щоб збільшити врожайність, щоб забезпечити рослини елементами живлення, які вони потребують для свого росту і розвитку, щоб боротися зі шкідниками та бур'янами, застосовують ефект сівозмін, різноманітні методи обробки ґрунту, органічні добрива (гній, компости, сидерати, торф, промислові та господарські відходи, поживні залишки та інше) тощо [1].

Український органічний ринок наразі розвивається. Адже через розмір країни (603 600 км², в тому числі 42,7 млн га сільськогосподарських земель (за даними Державної служби статистики України), географічне положення, близькість до потенційних міжнародних покупців та поширення родючого чорнозему, Україна має вигідні умови для ведення органічного сільського господарства.

Так як на даний час органи державної статистики не складають статистичну звітність у галузі органічного виробництва, Офіс підтримки реформ при Міністерстві розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України зібрав дані оперативного моніторингу щодо основних показників органічного сільського господарства від органів сертифікації, що сертифікували органічне виробництво і торгівлю органічними продуктами в Україні (станом на 31.12.2018 року):

– загальна площа сільськогосподарських земель, що мають органічний та статус перехідного періоду, які сертифіковані за стандартом, що еквівалентний органічному законодавству ЄС – 309 100 га;

– площа сільськогосподарських земель, що мають органічний статус – 233 500 га;

*«Актуальні питання сучасної економічної науки»:
матеріали III Всеукраїнської науково-практичної конференції*

– частина органічних земель від загальної площі земель, які мають сільськогосподарське призначення – 0,7%;

– загальна кількість операторів органічного ринку, включаючи 501 сільськогосподарського виробника, сертифікованих за стандартом, що еквівалентний органічному законодавству ЄС та США (NOP) – 635 [3].

На даний момент внутрішній споживчий ринок органічної продукції в Україні розширюється за допомогою найбільших мереж супермаркетів. Основними видами органічної продукції, що виробляється в Україні є зернові культури, крупи, молоко та молочні продукти, м'ясо та м'ясні продукти, фрукти та овочі. Також споживачі в українських магазинах можуть придбати наступні категорії органічних продуктів: борошно, макаронні вироби, яйця, рослинні олії, мед, консервовані продукти (ягідні пасти, сиропи, джеми), напівфабрикати, спеції тощо. 2019 року в Україні функціонувало 60 переробних підприємств, що виробляли кінцеву фасовану органічну продукцію, яка потім продавалась на внутрішньому ринку. Найбільша проблема розвитку вітчизняного органічного ринку зумовлена низьким рівнем досвідченості споживачів про органічну продукцію та низька купівельна спроможність [3].

Що ж стосується експорту, то вітчизняну органічну продукцію купують переважно країни ЄС. Найбільшими країнами-споживачами української органічної продукції є Нідерланди, Німеччина, США, Швейцарія, Італія, Великобританія, Австрія, Польща, Чехія, Франція, Угорщина, Румунія, Бельгія, Болгарія, Литва, Канада та Данія. Також продукція експортується в Австралію та деякі азіатські країни. Основна експортна продукція – зернові та олійні культури, гриби, горіхи, ягоди та фрукти. Також експортується макуха соняшника, олія соняшникова, шрот соняшниковий, борошно, яблучний концентрат та березовий сік. За даними Європейської комісії, Україна посіла четверте місце у світі за обсягом органічної продукції, що постачається до ЄС, у 2018 році – 266 741 т, що становить 8,2% від загальної кількості органічної продукції, що імпортується до ЄС [3].

Отже, можна зробити висновок, що розвиток органічного сільського господарства є важливим та перспективним як для вітчизняних аграріїв так і для споживачів та держави в цілому, особливо з точки зору продовольчої безпеки, здорового харчування та захисту навколишнього середовища.

Розвиток органічного сільського господарства в Україні дозволить досягнути наступних результатів:

– відтворення родючості ґрунтів та захищення навколишнього середовища;

– розвиток сільських місцевостей та покращення рівня життя сільського населення;

– підвищення ефективності та рентабельності сільськогосподарського виробництва;

– забезпечення споживчого ринку якісною та здоровою продукцією;

*«Актуальні питання сучасної економічної науки»:
матеріали III Всеукраїнської науково-практичної конференції*

- забезпечення продовольчої безпеки у країні;
- поліпшення іміджу України як виробника та експортера високоякісної здорової органічної продукції;
- посилення експортного потенціалу країни;
- покращення загального добробуту громадян держави [2].

Для подальшого розвитку виробникам необхідно запроваджувати нові інноваційні технології вирощування органічної продукції та забезпечувати подальше виробництво органічної продукції шляхом самостійного вирощування сировини, а державі – вживати заходи для підвищення кваліфікації виробників органічної продукції, розробити систему дотацій тощо.

Список використаних джерел

1. Головний сайт для агрономів Superagronom.com: *веб-сайт*. URL: <https://superagronom.com/slovník-agronoma/organichne-zemlerobstvo-id18574> (дата звернення: 12.11.2020).
2. Офіційний сайт Федерації органічного руху України: *веб-сайт*. URL: <http://organic.com.ua/doczilnist-rozvytku-v-ukrayini/> (дата звернення: 12.11.2020).
3. Інформаційно-аналітичний портал АПК України: *веб-сайт*. URL: <https://agro.me.gov.ua/ua/napryamki/organichne-virobnictvo/organichne-virobnictvo-v-ukrayini> (дата звернення: 12.11.2020).

ЗНАЧЕННЯ ТА РОЛЬ ІНВЕСТИЦІЙ ДЛЯ РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ НА МАКРО- ТА МІКРОРІВНІ

Копил О. В.

аспірант кафедри менеджменту організацій і адміністрування
Дніпровський державний технічний університет
Науковий керівник: Коренюк П.І., д.е.н., професор

Виробнича і науково-технічна діяльність організацій тісно пов'язана з обсягами та формами здійснюваних інвестицій. Тому динамічний розвиток економіки країни неможливий без докорінного поліпшення ситуації в інвестиційній сфері і створенні сприятливих умов для підвищення ділової активності всіх учасників інвестиційного процесу.

Термін «інвестиції» походить від англійського дієслова «to invest», що означає «вкладати» [1]. Багато вітчизняних та зарубіжних вчених в своїх працях давали визначення поняттю «інвестиції». Так на думку О. Бланка, інвестиції – це вкладення капіталу у всіх його формах у різні об'єкти (інструменти) його господарської діяльності з метою одержання прибутку, а також досягнення іншого економічного чи позаекономічного ефекту, здійснення якого базується на ринкових принципах і пов'язане з факторами часу, ризику і ліквідності [2].